

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Cob/9/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113210769
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Hrib, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7113210769.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: H. P., s.r.o., A. 1, C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Henrieta Danišová, advokátka, Muchovo nám. 1, 851 01 Bratislava, proti žalovanému v 1. rade: E. K., a. s., I. G. X, XXX XX K. 1, IČO: XX XXX XXX a žalovanému v 2. rade: A - V., spol. s r. o., Z. XX, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 27Cb/69/2013-478 zo dňa 27.10.2014 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol s tým, že o trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok odôvodnil tým, že návrhom na začatie konania sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi žalovaným I. a žalovaným II. dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon. Podaním zo dňa 1.4.2014 doručeným súdu 1.4.2014 žalobca upravil petit návrhu takto: Súd určuje, že zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi žalovaným I. a žalovaným II. dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon. Súd určuje, že oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon. Súd určuje, že žalovaný II. nie je veriteľom žalobcu.

Na pojednávaní konanom dňa 16.9.2014 súd vyhlásil uznesenie: Súd pripúšťa rozšírenie petitu v zmysle podania žalobcu zo dňa 1.4.2014.

Súd návrh zamietol z dôvodu, že v konaní nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.

Proti rozsudku podal odvolanie žalobca.

Žalobca odvolanie odôvodnil okrem iného aj tým, že rozhodnutie súdu I. stupňa je arbitrárne. Poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28.2.2006, ktorý považuje za arbitrárne rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré nie je dostatočne zdôvodnené, aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy. Neoddeliteľným atribútom právneho štátu je právna istota a spravodlivosť (napr. Nálezy Ústavného súdu SR I. ÚS 17/99, I. ÚS 54/02). Právo na spravodlivý proces je základným právom účastníka súdneho konania a je garantované tak Ústavou Slovenskej republiky (čl. 46 a nasl.), Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), ako i zákonmi Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces patrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd zaoberal jeho návrhom a vykonal dôkazy na zistenie skutkového stavu. Podstata obsahu práva na

spravodlivý súdny proces je v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Základné právo na súdnu ochranu spočíva nielen v práve každého domáhať sa ochrany svojho práva na súde, ale zároveň zahŕňa právo každého na súdnu ochranu aj v určitej kvalite, t.j. zákonom ustanoveným postupom súdu dostať zadosťučinenie odôvodnením rozsudku (Nález ÚS SR I. ÚS 54/1997 z 27.10.1999).

Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. svoje rozhodnutie neodôvodnil úplne a výstižne, nevysvetlil postup súdu a dôvody svojho rozhodnutia. Súd prvého stupňa nerozoznal, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, neplatnosti oznámenia o postúpení pohľadávky a určenia, že žalovaný II. nie je jeho veriteľom.

Rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenia. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. musí súd v odôvodnení rozsudku podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia, a to vo všetkých rovinách žaloby (návrhu), jednotlivu aj vo vzájomnej súvislosti.

Napádaný rozsudok súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., nie je úplný, výstižný a presvedčivý, je nepreskúmateľný. Preto súd prvého stupňa porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces a odňal možnosť konať pred súdom, keď mu uprel možnosť vyargumentovať svoje tvrdenia s vykonaním dôkazov. Podľa názoru žalobcu si ním vznesené argumenty vyžadujú špecifickú odpoveď, ktorá je právne významná aj pre postavenie a konanie žalovaného I. a žalovaného II.

Ako už žalobca uviedol vyššie, v návrhu požadoval rozhodnúť o troch nárokoch. O týchto nárokoch môže zodpovedať len súd určovacím výrokom v osobitnom konaní. Odstránenie spornosti napádaných právnych úkonov a ochranu svojich práv nemôže navrhovateľ dosiahnuť inak. Práve rozhodnutie súdu o platnosti resp. neplatnosti spornej zmluvy o postúpení pohľadávky a oznámenia o postúpení pohľadávky má priamy vplyv na postavenie odporcu II., či tento je platným veriteľom, ktorý mohol pre uspokojenie pohľadávky vykonať záložné právo. Tohto názoru je aj súd prvého stupňa v konaní sp. zn. 12C/182/2013, ktoré prerušil do vyriešenia tejto základnej otázky. Ak by súd určil zmluvu o postúpení pohľadávky alebo oznámenie o postúpení pohľadávky za neplatné, odporca II. nemohol vykonať záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľa. Určenie, ktorého sa žalobca v tomto konaní domáha, má ochrannú a zároveň preventívnu funkciu, nakoľko zabráni uplatňovaniu si nárokov z neplatného právneho úkonu.

Súd prvého stupňa tieto skutočnosti absolútne opomenul, v napadnutom rozhodnutí sa nimi nevysporiadal vôbec, nezodpovedal právne významné otázky. Súd prvého stupňa sa vyhol právne dôležitému procesu posudzovania platnosti dvoch právnych úkonov a ich účinkov na postavenie žalovaného II. a konanie všetkých účastníkov konania.

Naliehavý právny záujem, o ktorý súd prvého stupňa opiera svoje rozhodnutie, je právna kategória, ktorá je chápaná výlučne tým-ktorým súdom subjektívne, a preto je veľmi ľahko zneužiteľná. Dôkazom toho je súdna prax, keď naliehavosť právneho záujmu vo veci spočívajúcej na tom istom skutkovom základe je súdmi posudzované rôzne, keď jeden súd naliehavý právny záujem vidí, vec rozpojeda a zodpovie právne významné otázky, iný súd nie. Zákonodarca však inštitútom naliehavého právneho záujmu nesledoval ani nesleduje popretie práva na spravodlivý proces ani popretie inštitútu spravodlivosti.

Záver súdu prvého stupňa možno zhrnúť tak, že žalobca ako dlžník nemá žiadne právo domáhať sa, aby sa s ním zaobchádzalo spravodlivo a primerane. Tento záver súdu preto jednoznačne treba chápať ako odopretie práva na spravodlivý proces (veď žalobca je dlžník), čo je neprípustné. Lebo dlžník má tiež svoje práva a ich obmedzenie sa môže vykonať len v rozsahu dovolenom zákonom, pri zachovaní zásady primeranosti a pri dodržaní princípu rovnosti a rovnakého zaobchádzania.

Súd prvého stupňa chráni konanie žalovaného I. ako pôvodného veriteľa, ktorý zjavne nepostupoval s náležitou starostlivosťou, porušil zásadu rovnakého zaobchádzania so žalobcom a žalovaným II. Sú

prvého stupňa odmietol skúmať podstatu veci a zodpovedať na významné právne otázky. Absolútne sa nevysporiadal s rozdielom medzi oznámením o postúpení pohľadávky a samotnou zmluvou o postúpení pohľadávky, nevysporiadal sa so skutočnosťou, že samotné porušenie práva či neplatný právny úkon zadáva naliehavý právny záujem vždy.

Žalobca mal za to, že ním tvrdené skutočnosti by vykonaným dokazovaním preukázal, najmä prieskumom zmluvy o postúpení pohľadávky, vypočutím svedkov. Ide o právne náročnú vec, ktorá si vyžaduje objektívnu nestrannosť i odbornú zdatnosť súdu.

Súd prvého stupňa pojednávanie vo veci samej neotvoril, skutkový stav vôbec nezistil, účastníkov konania nepoučil v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p., nevyzval ich na zhrnutie návrhov a vyjadrenie sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, nevyhlásil dokazovanie za skončené, len odročil pojednávanie na vyhlásenie rozsudku. Týmto postupom súd prvého stupňa porušil zásadu materiálnej pravdy, zásadu rovnosti účastníkov konania, nezistil skutkový stav veci, v odôvodnení napadnutého rozsudku sa nezaoberal neplatnosťou dvoch právnych úkonov, t.j. aj zmluvy o postúpení pohľadávky a oznámenia o postúpení pohľadávky, ich odlišnosťou, nevysporiadal sa s konštantnou judikatúrou vzťahujúcou sa na absolútnu neplatnosť právneho úkonu vo vzťahu k naliehavému právnemu záujmu. Súd prvého stupňa nezdôvodnil, prečo zamietol návrh voči všetkým navrhovaným výrokovým častiam.

Uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je arbitrárny, súd prvého stupňa odňal navrhovateľovi právo na spravodlivý proces a zaťažil konanie vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uvedené skutočnosti sú dôvodom nesprávnosti a nezákonnosti napadnutého rozhodnutia Preto žalobca odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný v I. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhol odvolanie žalobcu zamietnuť a žalobcu zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania.

Žalovaný v II. rade navrhol rozsudok potvrdiť a žalobcu zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Pôvodne sa žalobca návrhom na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky s úpravou práv k nehnuteľnostiam v k.ú. C. - A. M. domáhal, aby súd rozsudkom určil, že zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi žalovaným I. a žalovaným II. dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon.

Podaním zo dňa 1.4.2014 doručeným súdu dňa 1.4.2014 žalobca rozšíril petit takto: Súd určuje, že zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi žalovaným I. a žalovaným II. dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon. Súd určuje, že oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon. Súd určuje, že žalovaný II. nie je veriteľom žalobcu.

O tomto návrhu žalobcu na rozšírenie petitu rozhodol súd uznesením na pojednávaní konanom dňa 16.9.2014 takto: Súd pripúšťa rozšírenie petitu v zmysle podania žalobcu zo dňa 1.4.2014.

V zápisnici z pojednávania chýba údaj o tom, že uvedené uznesenie bolo vyhlásené, odôvodnené a dané poučenie o opravnom prostriedku.

Podľa § 95 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Podanie žalobcu zo dňa 1.4.2014 je návrhom na zmenu návrhu na začatie konania, a preto povinnosťou súdu prvého stupňa bolo o tomto návrhu rozhodnúť v intenciách podľa § 95 O.s.p. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozšírenie návrhu na začatie konania O.s.p. nepozná, a preto takéto podanie je potrebné posúdiť podľa jeho obsahu, v konkrétnom prípade ako zmenu návrhu na začatie konania.

Až po rozhodnutí o návrhu žalobcu na rozšírenie petitu návrhu bude možné rozhodnúť o tom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c) O.s.p.).

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Z hore uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.